

Bratislava, 7. októbra 2022

Insolvencií firiem pribudne

Coface: Recesii sa už nevyhneme. To, aká veľká bude a ako zasiahne firmy, bude závisieť od existencie podporných opatrením európskych vlád. V ťažkej situácii sa môžu ocitnúť dodávatelia z automotive a agrosektora.

Hoci podľa odborníkov je Slovensko v počte insolvencií firiem stále pod úrovňou spred covidového obdobia, vysoké ceny energií, inflácia a prichádzajúca recesia v Európe, ako aj neschopnosť mnohých firiem premietnuť zvýšené ceny do už existujúcich kontraktov, môžu výrazne urýchliť nástup bankrotov. „V poslednom štvrtroku tohto roka sa pravdepodobne nevyhneme recesii celej európskej ekonomiky, čo urýchli negatívny trend v počte insolvencií. To, aká hlboká bude recesia a ako silno zasiahnu ceny energií podniky, bude závisieť aj od opatrení, o ktorých sa bude diskutovať na európskej úrovni,“ konštatuje generálny riaditeľ Coface Slovenská republika a Česko Jan Čarný. Nadnárodná spoločnosť je globálnym lídrom v poistení pohľadávok firiem a manažovaní ich kreditného rizika. Ako podotýka, pravidlá by umožnili mimoriadne zdanenie nadmerných ziskov energetických spoločností a podporu priemyselných podnikov nad rámec doteraz povolenej úrovne verejnej podpory. „Členské štáty však musia starostlivo zvážiť úroveň verejnej podpory vzhľadom na svoje rozpočtové možnosti,“ dodáva Ján Čarný.

Nárast insolvencií

V ostatných týždňoch už mnohí veľkí zamestnávateľia z priemyslu na Slovensku ohlásili existenčné problémy najmä v súvislosti s cenami energií. „Prevažná väčšina útlimov výroby v dôsledku vysokých cien energií sa doteraz deje kontrolovaným spôsobom bez toho, aby firmy vyhlásili bankrot alebo začali horšie platiť svojim dodávateľom. Najviac sa doteraz na insolvenciách podieľali stavebné firmy, ktoré nemali silu premietnuť zvýšenie cien vstupov do už skôr dohodnutých kontraktov,“ konštatuje Martin Procházka, vedúci oddelenia Risk Underwriting (upisovanie rizík) Coface Slovenská republika a Česko. Pozitívne podľa neho je, že vzhľadom na plnosť zásobníkov a otvorenie nových terminálov na skvapalnený plyn nebude potrebné nútené znižovať spotrebu. „Skutočnosť, že plynu bude dostatok, sa čoskoro prejaví v cenách energií,“ konštatuje Faktom je, že podiel ruského plynu na európskej spotrebe už klesol z pôvodných 40 % na 9 %. „Do konca roka bude otvorených niekoľko ďalších plávajúcich terminálov LNG. Veríme, že situácia na trhu s energiou sa bude skôr upokojovať a nárast insolvencií v poslednom štvrtroku nepresiahne 10 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom,“ podotýka Martin Procházka.

Ohrozené sektory

Pokiaľ ide o ohrozenosť sektorov, podľa Jána Čarného je v súčasnosti kľúčovým faktorom schopnosť firiem preniesť rastúce náklady na zákazníkov. „Slabá pozícia v dodávateľskom reťazci môže byť pre firmu osudná, čo sa stalo v stavebníctve v prípade niektorých subdodávateľov, ktorým hlavný dodávateľ odmietol zvýšiť ceny. Niektorí dodávatelia v automobilovom priemysle alebo výrobcovia potravín, ktorých obchodnými partnermi sú často silné nadnárodné korporácie, sa môžu ocitnúť vo veľmi ťažkej situácii,“ upozorňuje. Nemenej dôležitým faktorom je aj výška marže, ktorá poskytuje

firmám bezpečný vankúš pri nedostatočnom alebo oneskorenom zvyšovaní cien u zákazníkov. „Ak sa niektorým firmám ťažko darilo dosahovať rozumnú mieru ziskovosti aj v predchádzajúcich rokoch, ich postavenie sa v súčasnosti nezlepší a budú patriť medzi ohrozené firmy. Ak patria aj k energetiky náročným prevádzkam, riziko platobnej neschopnosti sa pre ne podstatne zvyšuje,“ dodáva Ján Čarný.

Vlády musí konať

Aj preto by mali vlády konať, keďže takéto vysoké ceny energie ohrozujú sociálnu stabilitu spoločnosti a konkurencieschopnosť európskej výroby na svetových trhoch. „Prvou možnosťou sú cenové stropy, čo je vlastne dotácia na ceny energie, pri ktorej je distribútor povinný dodávať podnikom a domácnostiam za stanovenú cenu a štát je povinný zaplatiť distribútorovi rozdiel medzi nákupnou a predajnou cenou. Čím nižší je strop, tým vyššie sú náklady na toto opatrenie,“ poznamenáva Martin Procházka. Potom existujú cieľené dotácie, napríklad v Španielsku majú firmy nárok na dotácie, ak preukážu, že náklady na energiu sa podieľajú od určitého percenta na výrobných nákladoch smerom nahor. „Priateľné sú aj mechanizmy, ktoré kompenzujú časť skutočne vzniknutých strát,“ vysvetľuje Martin Procházka. Ďalšou kategóriou opatrení môžu byť priame zásahy do fungovania trhu s energiou - dotácie na plyn pre plynové elektrárne, obmedzenie príjmov výrobcov alebo obmedzenie spojené so značnými nákladmi a pod. Treba však mať na pamäti dve veci. „Po prvé, vo všeobecnosti platí, že každé riešenie dohodnuté na európskej úrovni znamená nižšie náklady a ľahšie sa financuje. Po druhé, žiadne z týchto riešení nie je dlhodobo udržateľné,“ prízvukuje s tým, že kľúčom k odstráneniu vysokých cien je zabezpečiť dostatok energie bez účasti Ruska. Až potom ceny klesnú na prijateľnú úroveň.

Ako sa môžu chrániť firmy

Viac ako inokedy sa do popredia opäť dostáva opatrnosť v obchodných vzťahoch, aby jedna firma nepotopila druhú. „Na úspešné obchodovanie je potrebné, aby firma pravidelne monitorovala a vyhodnocovala svoje riziká,“ poznamenáva Ján Čarný. Na tento účel sú veľmi vhodné produkty obchodných informácií. Obsahujú všetky dostupné relevantné informácie - finančné údaje a ich vyhodnotenie, históriu platobných incidentov, vlastníkov, prepojenie na iné spoločnosti atď. „Umožňujú firme získať jasný obraz o protistrane skôr, ako investujete čas do nadviazania vzťahu a uzavretia obchodu,“ podotýka. Dôležité je aj aktívne monitorovanie. „V čo najkratšom čase vás upozorní na zhoršený scoring, zmenu vlastníka alebo platobný incident voči inému partnerovi. Často sa stáva, že obchodní partneri kvôli dlhodobému obchodnému vzťahu strácajú ostražitosť a objektivitu, stávajú sa slepými voči negatívnym signálom a nevšimnú si, že spoločnosť, ktorú vnímajú ako spoľahlivého partnera, sa rúti do problémov,“ upozorňuje Ján Čarný.

Vhodné je tak mať poistené všetky pohľadávky, teda celé portfólio, nielen tú časť, kde má firma subjektívny pocit, že to potrebuje. „Riziko sa časom mení a ani dobré skóre neznamená nulové riziko. Keď padne významný zákazník, ktorého firma nepoistila, pretože ho považovala za spoľahlivého, spoločnosť sa ľahko dostane do finančných problémov,“ podotýka Martin Procházka. Poistenie chráni cash flow firmy dôležitým spôsobom. „Napríklad spoločnosť, ktorá stratí na pohľadávke relatívne malú sumu, napríklad 100 tisíc eur, musí len na pokrytie straty pri 10 % ziskovej marži vygenerovať 1 milión eur nových tržieb, pri 5 % ziskovej marži sú to už 2 milióny eur,“ vysvetľuje Martin Procházka. Poistenie okrem zabezpečenia cash flow poskytuje aj objektívny pohľad na portfólio firmy, ako aj nástroje na aktívne riadenie pohľadávok. „Ak si už

zákazník musí vybrať, komu zaplatí a komu platbu oddiali, je zvyčajne veľmi motivovaný neodkladať faktúry, ktoré sú poistené, pretože nechce ohroziť svoje skóre a limity poistného krytia pre ostatných dodávateľov,“ dodáva odborník Coface.

KONTAKT PRE MÉDIÁ:

Slávka Boldocká - 0918805510, slavka@mediamedia.sk

Coface: for trade – Stavíme obchod spoločne

70 rokov skúseností a precízne vybudovaná sieť urobili spoločnosť Coface ikonou v oblasti úverového poistenia, riadenia rizík a globálnej ekonomiky. S ambíciou stať sa najúspešnejším globálnym obchodným poisťovacím partnerom v priemysle, odborníci spoločnosti Coface pracujú v rytme svetového hospodárstva a podporujú 50 000 klientov pri budovaní úspešných, rastúcich a dynamických podnikov. Služby a riešenia skupiny chránia a pomáhajú spoločnostiam prijímať kreditné rozhodnutia s cieľom zlepšiť ich schopnosť predávať na domácom aj exportnom trhu. V roku 2017 spoločnosť Coface zamestnávala ~4 100 ľudí v 100 krajinách a zaznamenala obrat vo výške 1,4 miliardy EUR.

www.coface.com

COFACE SA. je kótovaná na Euronext Paris – Compartment A
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

